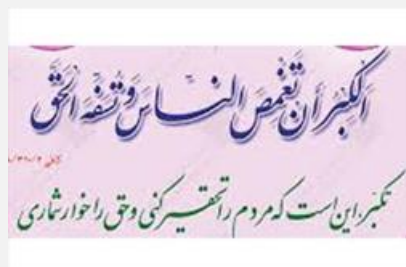

کبر شنیع ترین خصلت نفس / استکبار به چه معناست

کبر از صفاتی است که موجب فریب انسان و خشنودی او و تکیه به خودش می شود، محل و مرکز این صفت، قلب است و از زشت ترین و شنیع ترین خصلت های نفس است.

کبر از صفاتی است که موجب فریب انسان و خشنودی او و تکیه به خودش می شود، محل و مرکز این صفت، قلب است و از زشت ترین و شنیع ترین خصلت های نفس است.

به گزارش خبرگزاری مهر، "کبر" صفت زشتی در انسان و خصلت ناپسندی از سجایای باطنی است. کبر عبارت است از این که کسی خود را نسبت به دیگری بزرگ بشمارد. بنابراین کبر، صفتی است که دو طرف دارد، یکی دارنده صفت و دیگری آنکه وی خود را از او بزرگتر می داند. پس فرق کبر با عجب در فعل، آن است که در اولی، شخص خود را بزرگ می داند و در دومی، عملش را، همچنین فرقی با عجب در نفس، آن است که در کبر شخص خود را با دیگری مقایسه کرده و از او بزرگتر می داند، اما در عجب مقایسه ای وجود ندارد، بلکه شخص به تنهایی خود را بزرگ می شمارد.

این صفت از زشت ترین و شنیع ترین خصلت های نفس است و شاید اصل و جود آن مانند حسد، حب ریاست و حب مال، از سجایای باشد که در سرشت انسان قرار داده شده است و زیاد کردن تکامل و تحریک کردن انسان به سوی آنچه اقتضا می کند با اختیار و تحت نیروی عاقله اوست، همچنان که نبرد با آن و سعی در از بین بردنش نیز چنین است.

کبر از صفاتی است که موجب فریب انسان و خشنودی او و تکیه به خودش می شود. محل و مرکز این صفت، قلب است همان طور که خداوند متعال می فرماید؛ کسانی که در آیات خداوند بدون دلیلی که برای آنها آمده باشد ستیزه جویی می کنند در سینه هایشان فقط تکبر و غرور است.

اما اگر کبر در اعضا و ارکان، ظاهر شد تکبر و استکبار نامیده می شود، و لی در قرآن کریم، این دو کلمه در مورد خود صفت نیز به کار می روند. کبر از جهت شخص مورد مقایسه به سه قسمت تقسیم می شود که مراتب زشتی هر کدام متفاوت است:

الف) تکبر در برابر خداوند متعال، با انکار وجود، یگانگی یا چیزی از صفات جلال و جلالش. سرپیچی ابلیس از امر خداوند، از این نوع بود. این زشت ترین نوع کبر است و هیچ صفتی بدتر و پلید تر از آن نیست. در طول تاریخ این صفت در کسانی که ادعای خدایی می کرده اند و نیز افرادی مانند آنها دیده شده است.

ب) تکبر در برابر پیامبران خدا، فرستادگان و جانشینان آنها با انکار رسالتش و نپذیرفتن کتاب و شریعتی که آورده اند.

ج. تکبر در برابر بندگان خدا، چنین انسانی خود را بزرگ و دیگران را کوچک می شمارد و تحقیر می کند. از کسانی که به حکم عقل یا شرع مقامی بالاتر از او دارند، اطاعت نمی کند.

در قرآن کریم می خوانیم؛ پس از سر پیچی شیطان از اطاعت امر خدا و سجده نکردن او، خداوند به وی فرمود، از آن مقام و مرتبه ات فرود آی، تو حق نداری در آن مقام و مرتبه تکبر کنی، بیرون رو، که نور از افراد پست و کوچکی.

شخص متکبر با خداوند در جامه ی "مقام" مخصوص او نزاع می کند و کسی که مورد جامه ی ویژه ی خدا، با او منازعه کند، خداوند جز پستی بر او نمی افزاید. کسی که تکبر در وجودش باشد، خداوند او را به صورت وارد دوزخ می کند. متکبران در روز قیامت، به صورت مورچه در خواهند آمد و مردم آنان را پایمال می کنند. تا آنکه که خداوند از حساب فارغ شود.

مردی نزد پیامبر (ص) آمد و گفت: من فلانی فرزند فلانی... هستم تا این که نه پشت از پدران خود را شمرد. پیامبر (ص) فرمود: و تو دهمین آنان در دوزخی!

مردی به منظور تحقیر سلمان به او گفت؛ تو کیستی؟ فرمود؛ اول من و تو نطفه ای نجس بود. عاقبت من و تو نیز، مرده ای بدبو خواهد بود. اما زمانی که رستخیز برپا شود و میزان اعمال به میان آید، آن که میزانش سنگین باشد بزرگ و آن که میزانش سبک باشد پست خواهد بود.

پیامبر(ص) فرمود؛ در قیامت، دورترین شما از من، مستکبرانند. در جهنم، دره ای است برای متکبران، که به آن سَقَر گفته می شود. در نتیجه می توان گفت که کبر انسان را از خوبیها دور می کند و خداوند هیچ متکبری را دوست نمی دارد و این خود می توان آفت بسیار بزرگی برای انسانها باشد.